

УДК 81'373.23

Оксана Горобець
(Хмельницький)

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧОЛОВІЧИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ ОСОБОВИХ ІМЕН МІСТ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ТА ЛУЦЬКА У ХХ СТОЛІТТІ

У статті проаналізовано чоловічі слов'янські особові імена міст Хмельницького та Луцька у ХХ столітті: стрижень стабільних імен, зміни в наборі слов'янських чоловічих імен, темпи оновлення, збереження класичних і поява нових імен, частотність уживання.

Ключові слова: антропонім, онім, іменник.

Горобець О. Сравнительная характеристика мужских славянских личных имен городов Хмельницкого и Луцка в ХХ веке.

В статье характеризуются мужские славянские личные имена городов Хмельницкого и Луцка в ХХ веке: стержень стабильных имен, изменения в наборе славянских мужских личных имен, темпы обновления, сохранение классических и появление новых имен, частота использования.

Ключевые слова: антропоним, именник, оном.

Gorobets O. Comparative description of male Slavonic personal names of cities of Khmel'nitsky and Lutsk in the twentieth century.

In article are male Slavic personal names of the towns of Khmel'nitsky and Lutsk in the twentieth century: the root of stabilized names, the temps of reviving, keeping classical names anal appearing of new names, the using of them fuguently.

Key words: anthroponym, onom.

Постановка наукової проблеми. Майже всі антропоніми мають свою історію, етимологію, смислове коріння. А за висловом П.П. Чучки "у виборі імені для новонародженого ніколи не було безладу: суспільство завжди керувалося якимись нормами чи, бодай, родинними звичаями" [8, с. 97]. Одна з тенденцій називання немовлят у наш час – це повернення призабутих давніх імен. Слушним з цього приводу є твердження відомих українських ономастів про відновлення слов'янського іменника і необхідність називати дітей своїми, слов'янськими іменами з прозорою семантикою, тобто варто повернути "українським дітям ті прекрасні імена, які свого часу були відібрані у наших дідів та прадідів не з їхньої волі" [8, с.105]. До таких можемо віднести і прошарок слов'янських імен. У цій статті ми розглядаємо функціонування слов'янських чоловічих особових імен власне у місті Хмельницькому, а для порівняння використовуємо уже досліджені факти про слов'янський шар в антропоніміконі м. Луцька [4]. **Наша мета** – виявити усі слов'янські чоловічі особові імена, які зафіксовані у документах (давні слов'янські, запозичені з інших слов'янських мов, нові), провести паралелі між слов'янськими чоловічими онімами міст Луцька та Хмельницького. **Завдання роботи** - простежити періоди занепаду та активації обраного прошарку

© Оксана ГОРОБЕЦЬ

антропонімікону, а також проаналізувати у кількісному та якісному плані такий вагомий та самобутній пласт української антропонімної системи.

Для аналізу слов'янських чоловічих особових імен м. Хмельницького ми виокремили 11 зрізів, починаючи з 1905 до 2005 рр., а з метою порівняння ми використовуємо дані з іменника м. Луцька, в якому дослідниця І. Скорук аналізує 9 зрізів з 1900 до 1995 рр. Матеріал для характеристики слов'янських ім'явжитків у Хмельницькому почерпнуто із таких джерел: метричні книги про народжених (1905, 1915рр.) церкви Різдва Пресвятої Богородиці м. Проскурова та Проскурівської римо-католицької приходської церкви, книги запису народжених (1925, 1935, 1945, 1955, 1965, 1975, 1985, 1995, 2005 рр.) з архіву відділу реєстрації актів цивільного стану Хмельницького міського управління юстиції.

1905 року (I зріз) у м. Хмельницькому трапилось з-поміж усіх 51 імені дев'ять слов'янських: *Болеславъ, 10; Брониславъ, 4; Борисъ, 2; Владимиръ, 11; Владиславъ, 1; Войтехъ, 1; Казиміръ, 2; Мечиславъ, 1; Станиславъ, 2*. Їх носіями стали 34 хлопчики, що становить 24,5% від новонароджених чоловічої статі цього року. Ім'я *Казимир* І. І. Трійняк тлумачить як польське, запозичене [7, с. 162], а у "Словаре русских личных имен" Н. А. Петровського це ім'я фіксується як слов'янське [2, с. 126]. У I зрізі м. Луцька зафіксовано вдвічі більше слов'янських імен (використовуємо і український і польський іменник): *Володимир, Богумил, Богуслав, Борис, Болеслав, Броніслав, Вацлав, Вітольд, Веслав, Владислав, Всеволод, В'ячеслав, Казимир, Мечислав, Ростислав, Славомир, Святослав, Станіслав, Чеслав*. Спільними для обох міст є оними (8) *Болеслав, Броніслав, Борис, Володимир, Владислав, Казимир, Мечислав, Станіслав*. Крім того ім'я *Володимир* у Луцьку в цей період посідає першу позицію частотного десятка, а в Хмельницькому – другу.

У 1915 р. (II зріз) у Хмельницькому функціонувало 14 слов'янських імен серед усіх 63 антропонімів. Носіями цих імен стали 42 хмельничанина, що становить 31,8% від усіх новонароджених хлопчиків цього зрізу. Це такі імена: *Богумиль, 1; Болеслав, 4; Борис, 5; Брониславъ, 5; Вадимъ, 1; Вацлавъ, 2; Витольдъ, 1; Владимиръ, 5; Владиславъ, 4; Вячеславъ, 1; Казимиръ, 1; Мечиславъ, 2; Станиславъ, 9; Чеслав, 1* (у складі подвійного *Чеславъ-Іоаннь*). Вийшов з ужитку онім *Войтех* (у "Справочнике личных имен народов РСФСР" тлумачиться ім'я *Войтех* - можливо варіант імені *Воїн*; ім'я чеського місіонера, що проповідував у Польщі) [6]. Новими є антропоніми *Богумил, Вадим, Вацлав, Вітольд, В'ячеслав, Чеслав*. Ім'я *Чеслав* ми зустрічаємо щойно цього річ і лише у складі подвійного, а тлумачиться воно як слов'янське; можливо, розмовний варіант *В'ячеслав*, що став офіційним; інше пояснення: польське *Czesław* < пол. *ćczes* "честь" і *sława* "слава"; чеське *Česlav*; запозичене, рідкісне [7, 405]. У Луцьку в II зрізі фіксуються такі чоловічі слов'янські оніми (20): *Богдан, Борис, Болеслав, Броніслав, Вітольд, Вадим, Вацлав, Владислав, Володимир, Всеволод, В'ячеслав, Гліб, Здзіслав, Казимир, Мечислав, Ростислав, Славомир, Святослав, Станіслав, Чеслав*. Порівняно з попереднім періодом серед слов'янських чоловічих імен Луцька новими є імена *Богдан, Вадим* (як і у Хмельницькому), *Гліб, Здзіслав*. Спільними у цьому зрізі для аналізованих іменників є такі антропоніми: *Борис, Болеслав, Броніслав, Вітольд,*

Вадим, Вацлав, Владислав, Володимир, В'ячеслав, Казимир, Мечислав, Станіслав, Чеслав.

1925 рік (III зріз) охарактеризувався фіксацією у документах міста Хмельницького чотирнадцяти слов'янських антропонімів: *Боліслав,1; Борис,13; Вадим,1; Вацлав,2; Вітольд,3; Володимир,32; Владислав,3; Владііл,1; Всеволод,2; Здіслав,1; Казімір,3; Мечислав,3; Послав,1; Станіслав,11*, – серед усіх 80 імен. Їх носіями виявились 77 представників чоловічої статі, а це 29,3% від усіх новонароджених хлопчиків цього року. Новими порівняно із попередніми роками є імена *Владііл, Всеволод, Здіслав, Послав*, з яких оніми *Владііл, Послав* не фіксуються у словниках, функціонують щойно в цьому десятилітті і мають по одному носієві. Ці антропоніми вважаємо новотворами. Ім'я *Здіслав* розглядаємо як польське *Здзіслав*, у якому допустив помилку записувач. У Луцьку цього зрізу для ім'янаречення було використано 26 чоловічих слов'янських онімів: *Богдан, Богумил, Богуслав, Борис, Болеслав, Броніслав, Вітольд, Вадим, Вацлав, Веслав, Владислав, Володимир, Всеволод, В'ячеслав, Драгомир, Здіслав, Казимир, Милослав, Мечислав, Мстислав, Ростислав, Славомир, Святослав, Станіслав, Чеслав, Ярослав*. Новими є антропоніми *Драгомир, Милослав, Ярослав*. Імена *Болеслав, Борис, Вадим, Вацлав, Вітольд, Володимир, Владислав, Всеволод, Здіслав, Казимир, Мечислав, Станіслав* характерні для іменників обох міст.

У 1935 році (IV зріз) до списку слов'янських чоловічих антропонімів у Хмельницькому потрапило дев'ять онімів з-поміж 61 імені: *Борис,13; Вацлав,1; Вітольд,1; Володимир,23; Владіслав,3; Едіслав,1; Мечеслав,1; Светлан,1; Станіслав,1*. Проте їх носіями є лише 45 хлопчиків, а питома вага їх порівняно із усіма новонародженими чоловічої статі цього періоду становить 20,64%. Спільними з попереднім зрізом є імена *Борис, Вацлав, Вітольд, Володимир, Владислав, Мечислав, Станіслав*. Новими є антропоніми *Едіслав, Світлан*, які щойно у цьому зрізі фіксується в іменнику міста. Тоді як у цьому ж зрізі у Луцьку фіксуються таких 24 слов'янських антропоніми: *Богдан, Богумил, Богуслав, Борис, Болеслав, Броніслав, Вітольд, Вадим, Вацлав, Веслав, Владислав, Володимир, Всеволод, В'ячеслав, Здіслав, Казимир, Мечислав, Мирослав, Ростислав, Славомир, Святослав, Станіслав, Чеслав, Ярослав*. Щойно сім онімів є спільними в іменниках міст Хмельницького та Луцька (*Борис, Вацлав, Вітольд, Володимир, Владислав, Мечислав, Станіслав*).

У 1945 році (V зріз) у місті Хмельницькому слов'янських чоловічих імен виявлено 10 з усіх 52 онімів: *Борис,8; Вадим,2; Вячеслав,7; Володимир,24; Владислав,2; Казмир,1; Мечислав,2; Святослав,1; Славик,2; Слава,2 (4); Станіслав,4*. Кількість носіїв усіх слов'янських антропонімів цього зрізу становить 56, що складає 17,9% від усіх новонароджених хлопців року. Новими порівняно з попередніми роками є оніми *Святослав* (в іменнику Луцька фіксується уже з I зрізу) та *Слава (Славик)*. Онім *Слава* трактуємо як нове, утворене від загального іменника *слава*, оскільки цим іменем названо хлопчиків після перемоги у Великій вітчизняній війні, у наступних зрізах воно не траплялось. У п'ятому зрізі в іменнику м. Луцька зафіксовано 26 слов'янських чоловічих антропонімів:

Богдан, Борис, Болеслав, Броніслав, Вадим, Вацлав, Веслав, Вітольд, Владислав, Володимир, Всеволод, Вячеслав, Здзіслав, Зорян, Казимир, Любомир, Мечислав, Милан, Мстислав, Ростислав, Святослав, Слава, Славомир, Станіслав, Чеслав, Ярослав. Спільними для обох міст є імена: *Борис, Вадим, Вячеслав, Володимир, Владислав, Казимир, Мечислав, Святослав, Слава, Станіслав.*

У 1955 році (VI зріз) у місті Хмельницькому функціонувало десять слов'янських антропонімів з-поміж усіх 47 імен, носіями їх стали 95 хлопчиків, питома вага яких складає 16,64% від новонароджених чоловічої статі цього року. Це такі імена: *Болеслав,1; Борис,9; Броніслав,1; Вадим,1; Володимир,65; Вячеслав,11; Зорій,1; Ростислав,2; Станіслав,3; Ярослав,2.* Зросла частотність імені *Володимир*, яке у цьому зрізі у частотному десятку знову посіло другу позицію. Іменник міста оновили оніми *Зорій, Ростислав* (в іменнику Луцька є наскрізним) та *Ярослав* (в іменнику Луцька фіксується уже з III зрізу). Ім'я *Зорій* є новим, утвореним від апелятива *зоря*. Шостий зріз охарактеризувався наявністю в антропоніміконі Луцька таких чоловічих слов'янських імен (14): *Богдан, Борис, Борислав, Вадим, Володимир, Владислав, Всеволод, Вячеслав, Гліб, Мирослав, Святослав, Станіслав, Ростислав, Ярослав.* Щойно сім імен функціонують паралельно у двох містах: *Борис, Вадим, Володимир, Вячеслав, Ростислав, Станіслав, Ярослав.*

У 1965 році (VII зріз) у м. Хмельницькому щойно десять слов'янських імен серед 44 усіх онімів: *Борис,5; Вадим,10; Володимир,40; Владислав,2; Всеволод,1; Вячеслав,12; Казимир,1; Ростислав,1; Станіслав,3, Ярослав,1.* Кількість носіїв слов'янських імен у порівнянні з 1955 роком знизилась до 76 (питома вага носіїв цих імен становить 11,6%). Онім *Володимир* перемістився з другого на сьоме місце у частотному десятку. Вийшов з ужитку антропонім *Болеслав*. Нових імен порівняно з попередніми зрізами у цьому десятилітті не трапилось. Тоді як у місті Луцьку у VII зрізі трапилося 19 чоловічих слов'янських імен: *Богдан, Борис, Борислав, Вадим, Володимир, Владислав, Всеволод, Вячеслав, Гліб, Зореслав, Казимир, Любомир, Мирослав, Мстислав, Світлан, Святослав, Станіслав, Ростислав, Ярослав,* серед яких оніми *Зореслав та Світлан* є новими.

У 1975 році (VIII зріз) список слов'янських імен у м. Хмельницького становив 11 антропонімів з-поміж усіх 65 імен: *Богдан,5; Борис,3; Броніслав,1; Вадим,41; Володимир,52; Владислав,6; Всеволод,1; Вячеслав,31; Ростислав,1; Святослав,1; Ярослав,4.* Їх носіями стало 146 хлопців, що становить 9,2% від усіх новонароджених хмельничан цього зрізу. Хоч онім *Володимир* і лідирує серед набору слов'янських імен цього зрізу, та у частотному десятку цьогогоріч воно посіло останню позицію. Щойно увійшло в іменник міста ім'я *Богдан* (в іменнику Луцька фіксується уже з II зрізу). У цьому ж зрізі в антропоніміконі міста Луцька задокументовано 18 імен: *Богдан, Борис, Броніслав, Вадим, Володимир, Владислав, Всеволод, Вячеслав, Зореслав, Зорян, Любомир, Милан, Мирослав, Світозар, Святослав, Станіслав, Ростислав, Ярослав.* Новими порівняно з попередніми роками цьогогоріч є оніми *Зорян та Світозар.*

У 1985 (IX зріз) році у м. Хмельницькому задокументовано 12 слов'янських особових імен із загальної кількості 68 усіх чоловічих онімів: *Богдан, 30; Борис, 9; Вадим, 80; Владимир, 74; Владислав, 6; Вячеслав, 10; Глеб, 2; Ростислав, 6; Мирослав, 1; Святослав, 1; Станіслав, 5; Ярослав, 12*. Цими іменами названо 236 хмельничан, що становить 11,4% від усіх новонароджених хлопчиків цього зрізу. З них повторилися усі десять імен попереднього зрізу, а поповнили список слов'янських імен оніми *Гліб* (в іменнику Луцька фіксується ще з II зрізу) та *Мирослав* (в іменнику Луцька фіксується уже з III зрізу). У словниках антропонім *Гліб* подається з кількома версіями про походження: 1) вважають, що це ранне запозичення із скандинавської *Gudleifr*; 2) нім. *Gottlieb*; 3) дехто гадає, що це ім'я слов'янське [7, с. 90; 5, с. 52; 2, с. 88]. Ми дотримуємось думки, що це ім'я має слов'янську етимологію. У IX зрізі в іменнику міста Луцька зафіксовано 23 оніми: *Богдан, Богодар, Борис, Борислав, Вадим, Володимир, Владислав, Всеволод, Вячеслав, Гліб, Горислав, Даян, Зореслав, Любомир, Милан, Мирослав, Мстислав, Святослав, Станіслав, Радислав, Ростислав, Ярослав, Ясен*. Новими порівняно з попередніми роками цього зрізу є імена: *Горислав, Даян, Радислав та Ясен*. Спільними для антропонімної системи міст Хмельницького та Луцька цього річ виявились оніми: *Богдан, Борис, Вадим, Володимир, Владислав, Вячеслав, Гліб, Ростислав, Мирослав, Святослав, Станіслав, Ярослав*.

У 1995 році (X зріз) у Хмельницькому трапилось з-поміж усіх 90 імен 12 слов'янських онімів, носіями яких стало 274 хлопчики, питома вага яких складає 18,95% від усіх новонароджених хлопців цього зрізу. Це такі імена: *Богдан, 37; Богуслав, 1; Борис, 5; Вадим, 38; Владислав, 90; Володимир, 36; Вячеслав, 12; Мирослав, 6; Ростислав, 12; Святослав, 2; Станіслав, 7; Ярослав, 38*. Доповнив набір слов'янських імен міста композит *Богуслав*.

У 2005 році (XI зріз) в актах про народження у м. Хмельницького зафіксовано 14 слов'янських імен від усіх 91 імені, а саме: *Богдан, 59; Борис, 1; Вадим, 29; Владислав, 117, Влад, 1 (118); Володимир, 37; Всеволод, 1; Вячеслав, 5; Гліб, 3; Любомир, 2; Мирослав, 3; Радомир, 1; Ростислав, 11; Святослав, 2; Ярослав, 46*. Їх носіями стало 317 хлопців, що становить 21,3% від усіх новонароджених представників чоловічої статі цього зрізу. Новими у списку слов'янських імен міста Хмельницького є оніми *Любомир* (в іменнику Луцька фіксується уже з VII зрізу) та *Радомир*.

Отже, протягом 1905 – 2005 років у місті Хмельницькому нами зафіксовано тридцять два слов'янських особових імені, з яких 23 – *Богдан, Богумил, Богуслав, Болеслав, Броніслав, Вацлав, Владислав, Володимир, Всеволод, Вячеслав, Едіслав, Здіслав, Казимир, Любомир, Мечислав, Мирослав, Послав, Радомир, Ростислав, Святослав, Станіслав, Чеслав, Ярослав* – композити і 9 – *Борис, Вадим, Вітольд, Владііл, Войтех, Гліб, Зорій, Світлан, Слава* – прості оніми. Наскрізним, тобто таким, яке наявне у кожному зрізі досліджуваного періоду, є імена *Борис* та *Володимир*. Протягом десяти зрізів в іменнику міста перебував онім *Владислав* (не фіксується лише у 1955 році). Дев'ять зрізів не полишали іменник антропоніми *Вадим* та *Станіслав* (II, III, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI та I, II, III, IV, V, VI, VII, IX, X,

XI зрізи відповідно). Вісім періодів був в іменнику онім *В'ячеслав* (II, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI). Шість десятиліть в іменнику міста Хмельницького функціонували імена *Ростислав* та *Ярослав* (VI, VII, VIII, IX, X, XI зрізи), а п'ять – композити *Казимир* (I, II, III, V, VII зрізи), *Мечислав* (I, II, III, IV, V зрізи), *Святослав* (V, VIII, IX, X, XI зрізи). У чотирьох десятиліттях трапились імена *Богдан* (VIII, IX, X, XI), *Болеслав* (I, II, III, VI зрізи), *Броніслав* (I, II, VI, VIII зрізи), *Всеволод* (III, VI, VIII, XI зрізи). Тільки тричі в іменнику міста фіксуються імена *Вітольд* (II, III, VI зрізи), *Мирослав* (IX, X, XI зрізи). Лише двічі в іменник потрапляли оніми *Вацлав* (III, IV зрізи), *Гліб* (IX, XI зрізи). Антропоніми *Богумил*, *Богуслав*, *Владііл*, *Войтех*, *Едіслав*, *Здіслав*, *Зорій*, *Любомир*, *Світлан*, *Слава* (*Славик*), *Послав*, *Радомир*, *Чеслав* трапляються лише в одному зрізі та мають по одному носієві, крім імені *Любомир*, яким названо два хлопчики у 2005 році, та оніма *Слава* (*Славик*), який має чотири носія у 1945 році. Як бачимо, незважаючи на тривалість перебування онімів в іменнику міста, кількість носіїв імен різна. Так, протягом усього досліджуваного періоду іменем *Богдан* названо 131 хлопчики, *Борис* – 73, *Броніслав* – 11, *Болеслав* – 15, *Богумил* – 1, *Богуслав* – 1, *Вадим* – 203, *Вацлав* – 4, *Вітольд* – 5, *Володимир* – 399, *Владислав* – 235, *Владііл* – 1, *Всеволод* – 5, *В'ячеслав* – 89, *Зорій* – 1, *Едіслав* – 1, *Здіслав* – 1, *Казимир* – 8, *Любомир* – 2, *Мечислав* – 9, *Гліб* – 5, *Мирослав* – 10, *Радомир* – 1, *Ростислав* – 33, *Світлан* – 1, *Святослав* – 7, *Станіслав* – 45, *Послав* – 1, *Чеслав* – 1, *Ярослав* – 103. А отже, лідирують у кількості носіїв оніми *Володимир*, *Владислав* та *Вадим* (399, 235 і 203 носії відповідно) (для порівняння, оніми *Володимир* та *Борис* перебувають в іменнику 11 десятиліть, проте першим названо, як уже зазначалось, 399 немовлят, а другим щойно 73).

У місті Луцьку ж за період з 1900 до 1995 років "в загальному українському іменнику знаходиться 39 імен (за 96 років), більша частина яких продовжує "польський" іменник 1900-1944 рр.", в якому нараховується "35 слов'янських чоловічих імен" (українських чоловічих імен цього періоду 13) [4, 148]. Антропоніми *Всеволод* та *Ростислав* серед лучан функціонували постійно, щойно у двох зрізах відсутній онім *Мирослав* (I, II), тому І. Скорук його теж віднесла до наскрізних [4, 65]. Тобто, загалом, слов'янських чоловічих імен в антропоніміконі Луцька, враховуючи український і польський іменник, значно більше, ніж у Хмельницькому, а тому й кількість носіїв цих онімів переважає.

Варто зазначити, що у місті Хмельницькому протягом одинадцяти зрізів із аналізованих тридцяти двох дев'ять імен піднялися у певний час до рівня першого десятка. Зокрема, онім *Володимир* перебував у частотному десятку дев'ять зрізів поспіль, *Борис* – тричі, *Богдан*, *Вадим*, *Владислав* та *Станіслав* – двічі, а імена *Болеслав*, *Броніслав* та *Ярослав* перебували у розряді найуживаніших антропонімів лише один раз. Позитивним є і те, що оніми *Володимир* і *Станіслав* очолювали частотний десяток у III та II зрізах відповідно. Тоді як у м Луцьку протягом 1900-1995 рр. до частотного десятка входили десять слов'янських онімів: в українському іменнику – 3 (*Богдан*, *Борис* та *Володимир*), а у польському (1900-1944 рр.) – сім (*Болеслав*, *Броніслав*, *Вацлав*, *Владислав*, *Казимир*, *Мечислав*, *Станіслав*), з яких

онім *Володимир* постійно був у частотному десятку і п'ять перших зрізів поспіль очолював його, а *Станіслав* лише один раз у польському іменнику очолював десяток (II зріз) [4; 23, 45].

Простежуючи зміни у наборі чоловічих слов'янських особових імен міста Хмельницького, зауважимо, що хоч і кількість імен протягом досліджуваних років зростає (у 1905 році – 9 онімів, а у 2005 – 14) та питома вага носіїв цих антропонімів порівняно з усіма новонародженими чоловічої статі зменшується (у 1905 році – 24,5%, у 2005 – 21,3%). У відсотковому співвідношенні найбільше носіїв чоловічих слов'янських імен – 31,8% – зафіксовано у 1915 році (II зріз), а найменше – 9,2% – у 1975 році (VIII зріз).

Висновок. Протягом досліджуваного періоду спостерігаємо певну динаміку слов'янських чоловічих імен міст Хмельницького та Луцька. Тобто, у Хмельницькому слов'янські чоловічі оніми досягають піку вживання у II зрізі, проте згодом у шести десятиліттях поспіль зменшується кількість носіїв цих імен у відсотковому зіставленні з носіями інших за етимологією онімів, проте позитивно відзначаємо зростання набору слов'янських чоловічих антропонімів протягом останніх трьох періодів, що вказує на зацікавлення батьками цими онімами. Тоді як "слов'янські імена лучан в XX столітті двічі переживають розквіт активізації: I-й охоплює 50-60 роки, II – 80-90-ті, що пояснюється певною стабільністю суспільства та поширеним інтересом жителів міста до історії рідного краю і слов'янських імен" [4, с. 150]. Однак мусимо констатувати, що більшість імен мають по кілька носіїв, а ті, якими названо багато новонароджених хлопчиків, є лише даниною моді. А тому звернення батьків до набору слов'янських імен власне у місті Хмельницькому, нажаль, можна назвати або бажанням виокремити свою дитину з-поміж інших, або ж, навпаки, слідуванням за модними тенденціями у виборі імен для немовлят. Сьогодні ж активізація українського суспільства, його демократизація, зростання національної свідомості, "відродження української культури, державної української мови передбачає відновлення у вжитку зрозумілих і милозвучних імен давніх слов'ян, поповнення фонду нині поширених імен забутими" [1, 55], адже ці імена "протягом багатьох століть спеціально культивувались як особливі слова, пристосовані для найменування людей" [4, с. 151].

Література

1. Величко Г. П. Власне ім'я в контексті національної культури / Г. П. Величко // Мова і культура : серія "Філологія". – Вип. 4., Т. 2, Ч. 1. Культурологічний компонент мови / гол. ред. Д. С. Бурого. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бурого, 2002. – 207 с.
2. Петровский Н. А. Словарь русских личных имен / Н. А. Петровский. – М. : Русский язык, 1980. – 384 с.
3. Свистун Н. О. Динаміка антропонімікону м. Тернополя у XIX – XX ст. : рукопис на здобуття наук. ступеня кандидата філологічних наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Н. О. Свистун. – Тернопіль, 2006. – 249 с.
4. Скорук І. Д. Динаміка антропонімікону імен м. Луцька в XX столітті : дисертація на здобуття наук. ступеня кандидата філологічних наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" /

І. Д. Скорук. – К., 1999. – 300 с.

5. Скрипник Л. Т. Власні імена людей : Словник – довідник / за ред. В. М. Русанівського. – 2-е вид., випр. і доп. / Л. Т. Скрипник, Н. П. Дзятківська. – К. : Наук. думка, 1996. – 335 с.

6. Справочник личных имен народов РСФСР. – М. : Русский язык, 1987. – 657 с.

7. Трійняк І. І. Словник українських імен / І. І. Трійняк. – К. : Довіра, 2005. – 509 с.

8. Чучка П. П. Слов'янські автохтонні імена, гідні реабілітації / П. П. Чучка // Українська мова. – 2003. – № 4. – С. 97–105